

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра геології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

з науково-педагогічної роботи

20 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

СПЕЦІАЛЬНА ПАЛЕОНТОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	третій/ доктор філософії
Галузь знань	10 Природничі науки
спеціальність	103 Науки про Землю
освітня програма	103 Науки про Землю
спеціалізація	Палеонтологія і стратиграфія
вид дисципліни	вибіркові навчальні дисципліни
факультет	геології, географії, рекреації і туризму

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму

“31” серпня 2020 року, протокол №14

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доцент кафедри геології, д-р. геол. наук, Матвеев Андрій Вячеславович

Програму схвалено на засіданні кафедри геології

Протокол від “25” серпня 2020 року №7

Завідувач кафедри геології

Андрій МАТВЕЄВ
(підпис)

Програму погоджено гарантом освітньо-наукової програми 103 «Науки про Землю» (третій, освітньо-науковий рівень)

Віліна ПЕРЕСАДЬКО
(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму

Протокол № 13 від “31” серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії факультету геології, географії, рекреації і туризму

Олександр ЖЕМЕРОВ

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Спеціальна палеонтологія” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки третього рівня вищої освіти

Доктор філософії з Наук про Землю
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 103 Науки про Землю
спеціалізації «Палеонтологія і стратиграфія»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою викладання** навчальної дисципліни є формування глибоких знань з компетентностей та практичних умінь для майбутніх фахівців сфери палеонтології та стратиграфії 3-го освітньо-наукового рівня (PhD).

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні досягти таких результатів навчання (компетентності):

загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

фахові компетентності:

- Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у Науках про Землю та дотичних до них міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з Наук про Землю та суміжних галузей.
- Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень, глибоке розуміння англомовних наукових текстів за напрямом досліджень.
- Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, навчальній та дослідницькій діяльності.
- Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.
- Здатність до встановлення передумов застосування конкретних модифікацій і методів досліджень природних оболонок Землі, вибору раціональної методики польових і лабораторних робіт та оцінки необхідної точності вимірювань і якості кінцевих побудов, та підтвердження їх власними дослідженнями.
- Уміння обробляти отримані експериментальні дані, встановлювати аналітичні і статистичні залежності між ними і шуканими параметрами, давати прогнозні та ретроспективні оцінки розвитку процесів і явищ що протікають в земних оболонках.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є формування стійких знань про різні аспекти біології та палеонтології групи організмів, методів їх дослідження, геологічних задач, що можуть бути вирішені за їх допомогою.

1.3. Кількість кредитів 6

1.4. Загальна кількість годин 180

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-4-й	3-4-й
Лекції	
15	8
Практичні, семінарські заняття	
39	8
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
126	164
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання:

- Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми наук про Землю державною та іноземними мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних і міжнародних наукових виданнях.
- Планувати та виконувати прикладні та/або теоретичні дослідження в предметних галузях наук про Землю та дотичних міждисциплінарних напрямків, критично аналізувати результати власних наукових та/або прикладних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
- Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних.
- Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які уможливають переоцінку існуючого та створення нового цілісного знання для розв'язання значущих наукових та науково-прикладних задач у науках про Землю і суміжних з ними галузях знань, з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, екологічних, економічних та правових аспектів.
- Знати основні концепції філософської науки, основні філософські проблеми сучасної науки і вміти застосовувати філософські знання у наукових та/або практичних дослідженнях в обраній предметній галузі наук про Землю.
- Глибоко розуміти загальні принципи і методи природничих наук, методологію наукових досліджень і застосовувати їх у власних дослідженнях у вибраній предметній галузі наук про Землю.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Історія дослідження групи. Основні роботи присвячені дослідженню групи, погляди на систематику, результати застосування для вирішення геологічних задач.

Розділ 2. Біологія групи. Сучасні представники групи або близько родинні групи. Біологія та екологія сучасних представників

Розділ 3. Методи дослідження групи. Огляд літературних даних про застосування різних методів дослідження групи та отримані результати.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем	інд.	с. р.		л	п	сем.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Історія дослідження групи												
Разом за розділом 1	60	2		12		46	60	2		2		56
Розділ 2. Біологія групи.												
Разом за розділом 2	60	6		12		42	60	2		2		56
Розділ 3. Методи дослідження групи.												
Разом за розділом 3	60	7	15			38	60	4	4			52
Усього годин	180	15	15	24		126	180	8	4	4		164

4. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Очна форма	Заочна форма
1	Основні етапи історії вивчення групи викопних решток	6	1
2	Результати використання даних по групі для вирішення геологічних задач	6	1
3	Анатомія та фізіологія сучасних представників групи організмів, що досліджуються	6	1
4	Екологія сучасних представників групи організмів, що досліджуються	6	1
	Разом	24	4

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Очна форма	Заочна форма
1	Полеві методи збору викопних решток, відклади, перспективні та безперспективні для їх знаходженні.	4	1
2	Методи обробки зразків та вилучення з них викопних решток	4	1
3	Методи дослідження викопних решток, їх фіксація, колекціонування та фотографування.	7	2
	Разом	15	4

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Історія дослідження групи	46	56
2	Біологія сучасних представників групи або близько родинної групи	42	56
3	Методи дослідження групи	38	52
	Разом	126	164

7. Індивідуальні завдання

Не передбачені

8. Методи контролю

Протягом третього семестру повинні бути опановані перший і другий розділи. Результатом є написання рефератів обсягом 10-20 стор, які стануть відповідними главами дисертаційного дослідження. Робота оцінюється по двобальній системі: реферат прийнятий – залік, реферат не прийнятий – не залік.

Протягом четвертого семестру у вигляді реферату обсягом 15-30 стор за тим же принципом оцінюється результат опанування третього розділу.

По закінченні курсу проводиться екзамен у вигляді тестового завдання, сума балів якого дорівнює 60.

9. Схема нарахування балів

Залік

Реферат		Сума
Розділ 1	Розділ 2	100
50	50	

Екзамен

Реферат		Екзамен	Сума
Розділ 1-2	Розділ 3		60
20	20		

10. Рекомендована література

Основна:

1. Методика палеонтологических исследований. – 1973
2. Михайлова И.А. Общая палеонтология. В 2-х т. 1997.
3. Основы палеонтологической науки. В 15 т. 1959.
4. Палеонтологические описания и номенклатура. – 2004
5. Палеонтология и палеоэкология. Словарь справочник. – 1995
6. Современная палеонтология. Справочное пособие. В 2-х т. 1988

Додаткова:

Список додаткової літератури формується відповідно до групи, що вивчається.